

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárás Gazdaszövetség.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁP: Évi 6 kor., fél évi 3 kor., egyes szám 20 fillér. Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk: BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Dr. CZIFRÁK JÁNOS. Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület. MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.</p>	<p>Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők. Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér. Nyíltír sora 50 fillér.</p>
---	---	--

A drágaság.

Csodálkozhatunk-e azon, ha a munkások szükséglet kielégítése színvonalának a bekövetkezett és még bekövetkezendő emelkedése oda vezet, hogy a társadalom összes szükségleteit fedő takaró, mely most, mondjuk, a kezeket és lábakat jobban takarja, a fejen, a vállakon szűk lett, ha már nem takarja oly jól a társadalom testének felső részeit, mint eddig? Lehet-e azon csodálkozni, ha annak, a ki most munkát akar venni — és munka minden termékből van, — többet kell tulajdonából, vagy jövedelméből áldozni?

A mai drágaság jelentékeny részében semmi más, mint egy részt az olcsó munkára épített jövedelmek és életszínvonalak, másrészt pedig a munkásosztály életszínvonalának és bérének emelkedése folytán megváltozott árak közötti egyensúlynak a megbomlása. Munkát és ezt tartalmazó árukat csak drágábban lehet ma a jellemzett változások folytán már vásárolni és a kinek a jövedelme nem változott, hasonlóan nem emelkedett, az súlyosan érzi ezt változást. Érzi ezt első sorban azoknak a csoportja, a kik az anyagi termelésben részt nem vesznek és a kinek a fix jövedelme az így okozott áremelkedés mellett egyre

kevesebb vásárlóerőt képvisel; érzik ezt a tőkés is, a kiknek a tőkéje a munkával szemben egyre kisebb értéket képvisel, mert a tulajdon felhalmozódása és az áraknak egyre magasabb egységekre szőlása, a közgazdaságnak, a mint fentebb kifejeztük, magasabb hangnemre hangolása elér-teleníti a tőke egységét: érzik továbbá a vállalkozók ezrei, kik nem tartoznak a monopolisták szerencsés csoportjaiba, hanem a kik igazi verseny nyomása alatt dolgoznak és a munkabérek emelkedését csak úgy viselniük kell, mint a saját szükségleteik beszerzésénél az árak emelkedését; de érzik a munkások széles rétegei is szerencsésebb testvéreik színvonalemelkedését, mert az eselleg emelkedett bérük sok esetben jelentékenyen elmarad az árak emelkedése mögött. És a munkásosztály kiváltságos tagjainak, de lassankint szélesebb rétegnek is ez a színvonalemelkedése még egészen más mértékben kellene, hogy éreztesse hatását a többi osztály jövedelmei és ez árak közti egyensúly felbomlásában, ha nem ellensúlyozná a capitalistikus fejlődés, a termelés terén napról-napra beálló haladás. Ez a haladás az, a mi jelentékenyen gyengíti emez átalakulás hatását és oda vezet, hogy nagyrészt az eddig is jólétben élt felső osztályoknak a munkás-

osztály színvonalemelkedését nem kell teljes áron megvásárolniok, hanem az jórészt egy lucrum cessans költségére lehet végbe, t. i. olyképp, hogy a felsőbb osztályok bizonyos fokig csak attól a jólétemelkedéstől fosztatnak meg, a melyet magával hozott volna részükre a munka újabb, nagyobb fokban való termelékenyebbé válása, a mely a változott körülmények folytán nem az ő letszínvonaluknak, hanem a munkásosztály jólétének az emelkedéséhez vezet.

Ezek, úgy hiszem a távolabbi perspektívái annak a jelenségnek, mely a drágaság képében ma előttünk végbemegy. Nem véletlen vagy mellékes körülményekre visszavezethető tünetény az, hanem egész gazdasági életünk átalakulásával, helyesebben talán inkább kialakulásával függ össze. Ha talán egy idő múlva sikerül is az áraknak nagy nyugvóponttra jutni, a fent jellemzett irányzatok, a gazdasági szabadság megszorítása és a munkásosztály életszínvonalának az emelkedése mint ható okok, melyek az áremelkedésnek kedveznek, továbbra is megmaradnak. Ha az mégis lassabb ütemű lesz, vagy esetleg idővel el is marad, akkor az csak annak tulajdonítható, hogy a gazdasági és technikai haladás erősen ellensúlyozza azt a nagyobb

TÁRCZA.

A káposztát tipró preceptor.

— Muraszombat és Vidéke eredeti tárcája. —

Ira: Bertalan Vincze.

Mert tetszik tudni abban a régi világban, mikor a segédtanító urat preceptoroknak és nem pusztán tanító urnak hívták sok mesterháznál a preceptor sok minden egyéb bel foglalkozó hivatalos alkalmazott is volt.

Nevezetesen:

Harangozó, amely tisztség viselése az akkori mester urak hivatalos teendőiből ruházottat reá. A harangköttel szoros szolgálati viszonyban állott, amennyiben hajnalban, dében és este rendszerint meg kellett fogni. Azonkívül misére, halottakra és felhő elé harangozni sem volt szabad elmulasztani. És mert sokszor több harang volt a toronyban és mindnyájjával egyszerre nem zendít-

tette meg az ércnyelveket, a gyerekekből harangozó gárdát kellett szerveznie. Mondanom sem kell a gyermekek szívörömet csaptak föl harangozó közkatonának, sőt nekem e tekintetben egy amazonos is volt, nem tudom biz én nem-e az én kedvemért, mert már bimbőeresztőben volt. Mint harangozónak reggelentek a plebánosnál és esetleg a káplán urnál k-llett személyes tiszteletét tenni megkérdezni, vajon lesz-e mise, kis-e vagy nagy azóra a napon.

Ilt eszembe jut szepetneki preceptoroskodásom, ahol a mester ur, aki édes anyám után öregapám volt, az egyenes leszármazott vérbeli rokonsági kötélek dacára sem mentett fel a harangozói tisztség viselése alul, mert bölcs nézete szerint a harangozás kitünő torna a fiatal erenyhesedése ellen. O azonban nem nyult a kötéhez még csáktorjai preceptor korában sem, mert ott a barátoknál a fráter harangozott.

Egyik napon szilaj kedvvel mentem át a plebánóra. Kopogtatok. 'Bujj be!' szól a válasz és belépek . . . a kalapotam azonban elfelejtettem levenni.

Ejnye haszontalan Fráter, hiába mester az öregapád, hogy nem tudsz becsületet. Hol a kalap, hé?

A fejemen, mondék nyugodt és furfangos méltósággal.

Nem veszed le ebada kölyke ?!

Már miért is ne venném le, ha plebános ur parancsolja. Bözse némem azonban meghagyta, hogy mérgesen keljen föl, mert különben nem tud a cselédeknek parancsolni, hát azt tettem, hogy mérges legyen ugy tettem, amint nekem azt meghagyták. És ezzel levettem a kalopotam tiszteletjesen megkérdezővén őt, lesz-e mise és minő.

Howi milyen nap volt aznap a plebánian, arra sejtetni enged Bözse nénémnek öreg apámnál leteti abbeli panasza, nem tudja mi lette a plebános urat, egész nap mérges, annyira mérges, hogy quaterkánzi sem jött át sőt a luteránus papot sem hivta meg tarokpartira.

Sekrestyás. Ebbeli tisztség abból állt, hogy tisztán tartotta az oltárt, előkészítette az áldozati bort és kovásztalan kenyeret; meggyújtotta a gyer-

Törvényesen bejegyezve.

Szenved Ön?

Vannak fájdalmai?

Próbálja meg akkor a világhírű »OROSZLÁN MENTHOL SÓSBORSZESZT« mely fájdalmait azonnal enyhíti és idegeit csillapítja. **köszvény, csusz, reuma, hát, kar és láb-fájás**-nál kincscsel ér fel az »OROSZLÁN MENTHOL SÓSBORSZESZ« **fogfájás, fejfájás, bágadtság** ellen pedig a legjobb háziszer.

Egy eredeti üveg ára **44 fillér** nagyüveg 1 K 10 f., óriásüveg 2 K 20 f.

Főelárusítás: **MOST RUDOLF** ur gyógyszer-tárában Muraszombaton.

UTANZATOKAT UTASITSON VISSZA!

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

szükségletet, mely a munkaszabályozás felméréseiből előáll. Hogy azonban a mai, a monopoliumnak kedvező világban ehhez igen nagy jelentékeny haladás kell, azon nem kételkedhetünk, kivált akkor, ha a mint valószínű, a nemzetközi verseny továbbra is olyan kifejezetten termelői gazdaságpolitikai folytatására fogja az államokat kényszeríteni, a milyent ma folytatnak.

Heller Farkas.

Törvényjavaslat az ügynökökről.

Sok rendezetlen ügyünk között nem az utolsó az ügynökök működésének törvényes szabályozása. Voltak ugyan, vannak most is erre nézve törvényeink, de a gyakorlatban ezek nem váltak be.

Különösen a vidéki közönség szenved sok anyagi kárt az ügynökök szélhámoságai következtében. Ezzel éppenséggel nem akarjuk az összes ügynököket támadni, kik a kereskedelemben fontos, sőt szinte nélkülözhetetlen szerepet töltenek be. De bizonyos az, hogy gyakori köztűnt a megbizhatatlan elem, kik nemcsak a közönségenk részét, de alkalomadtán a kereskedőket is becsapják.

A lelkiismeretlen, csalo ügynökök között a legteljemenstlenebbek rendszeren azok, kik messze idegenből keresik föl egy-két napra a vidéki magánfeleket. Szélhámoságaik elkövetésében buzdítják őket a biztonságna az a tudata, hogy a becsapott vevők a távolásra és az annak következtében drága pereskedésre való tekintetből nem igen szokták igazukat keresni. Ezt legjobban tudják az osztrák ügynökök, kik hazánk távolabbi vidékeit szemlélik ki zsákmányolásaik terül.

Épp azért csak helyeselni lehet a kereskedelmi miniszter törvényjavaslatának azt a rendelkezését, hogy magánfelekkel csak olyan ügynökök köthetnek üzleteket, csak olyan ügynökök gyűjthetnek nemkereskedőknek megrendeléseket, akik e célra hatóságig igazolványt kapnak. Ezek az igazolványok az ügynök személyi viszonyainak feltüntetése mellett a megbízó cég nevét is tartalmazza és birtokosait feljogosítja az ország egész területén megrendelések gyűjtésére.

A törvényjavaslat leghelyesebb intézkedése azonban az, hogy ilyen igazolványt csak beföldön székeli cégek képviselői kapnak. Hogy ez az intézkedés első sorban az osztrákok ipar inváziója

ellen tör, az nyilvánvaló. A kérdés csak az, fogja-e ezt a visszautasítást a szomszéd nyugodtan tűrni. Alapok oakain vannak hinni, hogy nem. Csakhamar meg fognak indulni osztrák részről a tárgyalások, melyeknek eredménye szinte kétségtelen, — a hazai iparunkat védő szakasz csakhamar ki fog küszöböltetni a javaslatból, s örülönök kell majd, ha legalább igazolványok megszerzéséhez fogják kötni az ügynöki működést, bárha ilyen igazolványt osztrák cégek képviselőinek is fognak kiadni.

Van az új törvényjavaslatnak még egy új intézkedése is. Érvénytelenek mondja ki ugyanis az ügynökök által kötött üzleteknek eddig sablonos klauzuláját, mely a részletfizeset kedvezményének elvesztéséről szokott szólni. Azt a kikötést, hogy egy részletnek elmulasztása az egész hátralékos tartozásnak egy összegben való fizetési kötelezettségét vonja maga után, a javaslat jogilag hatálytalannak nyilvánítja.

Ez a kikötés is sok szegény embernek okoz nagy kárt, a javaslat tehát helyesen intézkedik, amikor annak jogi hatályát eltörli.

De ez az intézkedés figyelmünket egyuttal a részletfizeseti üzletekre is irányítja. Ezekkel csak annyi visszaélést követnek el, mint a másik, most rendezés alatt levő ügynöki működéssel. Jogosan várhatnók tehát, hogy a most tárgyalás alá kerülő törvényjavaslatot nyomom követni fogja az, amely a részletfizeseti üzletek megrendszabályozására iránt fog intézkedni.

— Tisztelettel kérjük, kiknek előfizelése lejárt annak szives megújítását.

Kóbor cigányok megrendszabályozása.

A kóbor cigányok megrendszabályozásának kérdésében igen nevezetes és jelentőségteljes lépés történt. Ugyanis a legrövidebb idő alatt életbe fog lépni a m. kir. csendőrség számára kiadott új szolgálati utasítás, mely részletesen foglalkozik a cigánykaravánokkal szemben követendő eljárással, valamint a kóborcigányok felügyeletével és állandó ellenőrzésével. Az új utasítás arra van hivatva, hogy az egész magyarországi cigányügyet egyszer s mindenkorra rendezze. Nem lesz azért érdektelen, ha ennek az új utasításnak 78., 99. és 201. §-ából közöljük a következőket:

A 78. szakasz szerint a kóborcigányok ezen- tül a csendőrség állandó felügyelete alatt lesznek. A csendőrkök az örkerületükben tartózkodó vagy oda illetékes kóborcigányokat tartoznak lehetőleg szemelvény is ismerni, az őrpáncsnoksnáknak pedig kötelessége lesz róluk pontos nyilvántartást vezetni.

A 99. §-a az új utasításnak, mely a cigánykaravánval szemben követendő eljárásról szól, részletesen foglalkozik a cigányok kocsjainak, azok tartalmának és maguknak a cigányoknak megemotázásával. Eszerint a kocsjáról a ponyvák minden alkalommal le kell szedni és alaposan tisztásgálni. A ponyvák után a kocsiiban lévő ágyneműk és rongyok átviszágálása következik. A kocsjáról az oldalak leszendők és a ruddal, valamint az alsó deszkákkal együtt alaposan megvizsgálándók, hogy nincsenek-e megfuras és a nyilvánosan nincsenek-e értéktárgyak elrejtve? A kocsi átviszágálása után a csendőrfőnöknek a szemelnyotázást kell megjeitene. Minden zsebet, varrót és foltot keresztül kell vizsgálni és esetleg a ruhát is fel kell fejtene. A kóborcigányokat az eljárás sikere érdekében még akkor is joga van a csendőrfőnöknek megbilincselnie, ha azok még nincsenek elfogva.

A 201. §., amely a cigánykaravánok kísérésével foglalkozik, végeztül a következő igen tárgy- körű utasítást tartalmazza: Egyebek megjegetik, hogy a cigánykaraván kísérésénél előfordulható különböző körülmények s a cigányok alig kifürkészhető furlangjainál fogva szorosan alkal- mazzan a szabályt felállítani nem lehet s épen ezért a felsoroltakhoz csak annyiban kell alkalmazkoni, amennyiben a körülmények azok betartását megengedik, s minden oly intézkedés, mely a csendőri szolgálati céljának elérésére alkalmas, ha a főnök biztonságának szempontjából szükséges mutatkozik, cigányokkal szemben alkalmazhatók.

Te valamikor...

Te valamikor már voltál velem.
Halavány arcod csokot leheltem rám.
Jázmínok bokra, sok-sok virág,
Narciszok nyíltak a nyár derekán...
Emlékszel-e rám?
Te valamikor sirtál miattam,
Virágok hulltak fagy- dértől korán,
Te valamikor szerettél engem:
Koravén, szürke álmok alkonyán...
Elfeledted már?
Gy. Kocsis László.

tyát, responzoriumok mondásával segédkezett a keresztelésnél, az avatásnál, a házasságtötsnél; elkísérte a papot a beteghez; mise előtt a papot öltöztette, utána a levettet egyházi ruhát rendezteszte, eltette; a gyertyák lángját eloltotta, az oltárt tőrtőlve befedte s mert a templomot is ő nyitotta fel, be is csukta. Ezenkívül hetenként szombaton és ünnepepekon előtt való napon felubli leányokkal a templomot kisépeltette.

Asztalterítő. E tisztesség viselése abból áll, hogy ott, ahol a princípális megkivánta asztalt terített, amit rendszerint szivesen tett, ha ebbeli szolgálatában a mesterleányok nevető andalóg me- rengő hivalgó szemibe kacsingathattott, mint te- szem én is készséggel, ha az a leány nevelt leánya volt is a mesternek. Ha pedig akár a mesterhez, akár a paphoz vendég jött elengethellen kötelesség volt az ételt felhordani, tányérat váltani és ha kaplán, vagy más társ nem volt, bort önteni a csengő poharakba. E szolgálati minőségét azonban, nem kell oly megvetőnek tartani, mert ő is ugy mint a többi az asztalnál étkezett, részt vett a társalgásban és ebed után velük együtt ivott, dalolt vagy kártyázott s ha leányok is voltak a társalgásban élvélődt velük, ha ugy parancsoltak »fordulj boldhást, »szembekötősd-i, jászott vagy »vánkös táncot-ot járt. Szóval mulatott.

Minisztráns, orgona nyomó vagy szijhuzó. Ebbeli teendője akkor állt elő a preceptornak, ha nagy munkaidő alkalmával nem volt kéznél való

gyerek, miért is ő ministrálta a papnak, vagy nyomta az orgonát a mesternek.

Ezeket kívül többször mint nem is ha arra képe: volt, az orgonán, a különféle szertartásokon segédkezett vagy helyettesítette a mester urat.

Melék foglalkozás gyanánt szolgál sok helyütt a szegődménybe felvett káposzta tiprás, amely azonban mindig bizalmas családi foglalkozásnak tartatott.

A főfoglalkozás természetesen az alsóbb osztályok tanítása volt és ha a mester urnak, vagy később a főtanító urnak vadászni jött kedve, az ő osztályát is vezette. Megengedettet azonban neki, hogy privátidőn tartson hav ötven krajczárért pengőben, amelynek teljébe egy-egy sódar, egy-egy tábla jó halasja szalonna, egy-két pint bor, jóminőségű szilgovicza törköly, vagy sópró páflinka. Disznóolek alkalmazva szives meghívás a torba, ahova azonban rendszerint a plebános és mester urat is szokásában volt meghívásra.

Sárdi preceptorokodásom alatt a kiskastélyba káposzta tiprőt kerestek. Megkövetelték tőle, hogy szép tiszta testű, szépen alkotott lábú halandó legyen, aki az öreg uraság káposztáját elfogja tiporni.

Hogy miért megtudták, hogy a preceptorok, már mint nekem e tekintetben minden kelékem megvan s mivel a kaszártnál étkezett, tudomra adta kaszártné asszonyom, hogy én vagyok a kiválasztott.

Mondanom sem kell, mily nagy megtisztel- tésnek tartottam sárdi Somsich Lőrinc úri házá- nak káposztát tiporni.

De hát nem értettem hozzá, miért is bizal- masan megdereszttem kaszártné asszonyomat, hogy és mikép kell azt végbevitni? S mivel hogy náluk a tagba szakadt szörös testű kaszár ur cse- lekedte azt szives készséggel meghívott arra, amely nekem káposzta tipró tanfolyam leend.

Asz alkalom nemsokára megjött red. Míg én az iskolában voltam a kaszár ur pedig a gazda- ságban, az idő alatt a jó gondos háziasszony szolgálójával a káposzta fejeket szépen megtisztá- totta; ketté szelte, a törzsét kivette s gyalu alá készítette. Estére kelve megjött a ház ura, amire a konyha egyik szegletén állt a káposztás hordó- nak nevezett kád, amelybe előzőleg kezeit lemosva egy neki való alkalmatosságon gyualta a káposztát. Hogy megtellett, hóféhr ábrona, és tekőbe vették ki.

Mikor a káposzta megett gyualva kaszártné asszonyom ecet gőzben fűrésztött pompás káposzta- saladtával körített süldőpecsenyével kedveskedett az urnának, aki egy-két pohár bort hõpente red biztatólag szólt hozzám: No preceptor ur, ma megtanul káposztát tiporni.

(Folyt. köv.)

Alkalmi ajándék:

Csatajáték. Fel a hegyre. Bicikli verseny. Liba játék. Löverseny.

Kellemes családi szórakozás.

Egy játék ára
1 K 20 fillér.

Ujdonságok!

H I R E K.

— **Szalay István.** Egy kiválóan nemesen gondolkodó pap, Szalay István bántornyai plebános és tanfelügyelő halt meg e hó 20-án 68 éves korában. Hosszu kinos szenvedés előzte meg halálát. Közel félszáz évig volt plebános az elhunyt a bántornyai fának, amelynek minden egycs tagja könnyező szemmel állotta körül a drék pap ravatalt. Tevékeny részt vett Zalavármegye közéletében, s mint liberalizmus egyik kiváló katonája, volt ismeretes. Temetése 22-én d. e. 10 óra körül ment végbe, az alsóelndvai esperesi kerületi papság, és nagyszámu híveinek részvételével. A temetést szertartást Strauss Flórian alsóelndvai esperesi plebános végezte fényes segédlettel. Haláláról az esperesi kerület papsága a következő jelentést adta ki:

Az alsóelndvai esperesi kerület papsága fájdalommal jelenti, hogy főtiszteelő Szalay István bántornyai plebános és tanfelügyelő a halottak szentségeinek átjatos felvétele után folyó hó 20-án az Urban elhunyt. A meghodolult hült tetemet feljövő hó 22-én délelőtt 10 óra körül fogjuk a lelkiúdvért bemutatott gyász-mise után a bántornyai temetőben örök nyugalomra helyezni. Kelt 1913. évi január hó 20-án. R. i. p.

— **Elöléptetés a bíróságnál.** Batta Bertalan muraszombati kir. aljárásbíró a királyi járásbíróvá nevezte ki. Az előléptetés bírónak igen sokan gratuláltak a kitüntetés alkalmából.

— **Dr. Giay Frigyes** a szombathelyi királyi törvényszék vizsgálóbírája, a hét elején négy napig hivatalos kiküldetésben Muraszombaton tartózkodott, s több bünyűben vizsgálatot teljesített. A vizsgálóbíró ittartózkodása alatt a plebánia szállt meg.

— **Meglesz a negyedik vonat.** Megbízható forrásból kapjuk az értesítést, hogy az annyira óhajtott negyedik vonatpár meglesz. Muraszombatból indulni fog az új vonat délben úgy 1/2 óra tájban és Körmenre é 4 óra előtt. Csatlakozása lesz a Budapest felé induló gyorsvonathoz és a Gráz felé induló személyvonathoz. Ellenvonata ennek a délután 1/2 óra körül Körmenről induló vonat lesz, amely d. u. 5 óra tájban fog Muraszombatra érkezni.

— **Elveszett vadászkutya.** Karácsony és újév között elveszett egy fehértarka, kurtított farkú, bőrnakaróval vizsla vadászkutya, mely Gígi névre hallgat. A megtaláló a kutya átszolgáltatásáért t. koronai jutalomban részesül a muraszombati majorban, Horváth Géza gazdatisztnél.

— **Az orosz vasutak forgalmi és bevételi adatai 1911-ben.** Az orosz vasutak (európai és ázsiai hálózat) forgalmi és bevételi adatai az 1911. év végén következők: 1. az államvasutak, melyeknek hossza 45761 km. szállítottak 146 millió személyt, 9073 millió tonna árut, melyekért összesen bevettek 1773 millió koronát. 2. A magánvasutak (ide értve az állami s magán kezelésben lévők mind), melyeknek üzemhossza 22551 km. szállítottak 66 millió személyt, 3818 millió tonna árut s bevettek 783 millió koronát. A bevétel az előző évihez képest 7 százalékkal emelkedett. Ezek az adatok némi fogalmat nyújtanak az embernek arról, hogy milyen collossus a minden oroszok céljainak birodalma!

— **A norvég vasutak üzleteredményei 1911-ben.** A 3085 km. és hálózatban 371 millió személykilométer és 335 millió árutonnakilométer után bevettek 2596 millió koronát. Levonva ebből az üzem összes költségei fejtében 19 millió koronát, a vasut üzleti fölsége, mint tiszta hozadék 6.9 millió korona, a mi a befektetett 304 milliónyi tőke 2.17 százalékos kamatoztatásának felel meg, a mi így nagy tőke befektetés mellett is csekélynek mondható. A norvég vasutak összes alkalmazottainak száma ebben az évben 6380 volt, vagyis kilométerenként két ember.

— **A mértékhitelítés új rendje.** A mértékhitelítésről szóló 1907. évi V. t. c. végrehajtási utasítása nem felel meg teljesen a gyakorlati élet követelményeinek, a kereskedelmi miniszter azt most új rendelkezéssel módosította. A hitelítésre kötelezettek a következők felsorolt újítások érdekében. Szabályozza az új utasítás az időszakos hitelítés idejét, amíg az a két év időszak kezdetétől a hitelítését követő naptári év első napját tüzi ki. Hitelítésre kötelezett új mérőszámok gyantán a vastagság méretét és vétdéljüket (taxaméter) jelöli meg. Felreérték elkerülése okából világosan kimondja az új rendet, hogy a mértékhitelítésnek nincsenek felhatalmazva a feleltől hitelítési díj, fuvarköltség, vagy bármily cizmen késpénzt átvenni. A hitelítési díjak mint eddig ezután is postakaraként uton fizetendők be. Az eddigi gyakorlatot önti írott szabályba a rendelet, amíg kimondja, hogy amíg a fenti postakarakénti beízetésről kapott elismervény a mértékhitelítő hivatalnak be nem mutatja, azaz amíg a hitelítési díjak előre történt lerovása nem igazoltatott, addig a bemutatott mérték hitelítési bélyeggel el nem láthatók. Új a rendelet azon része, amely a vasuti vállalatokra nézve a díjak év végi, egy összegben való lerovására való jogosultságot állapítja meg. Az eddig fennálló azon rendelkezés, amely kimondta, hogy a menniben a felek nem a területileg illetékes, hanem más, közelebb fekvő mértékhitelítő hivatal akarnak igénybe venni, a kérvények e hivatalhoz nyújthatók be, akként módosul, hogy a kérvények a területileg illetékes hivatalhoz küldendők. Az új szabályozás legfontosabb újítása azonban az, hogy az időszakos hitelítésre fizetendő általánjdíjazás megszüntette és az időszakos hitelítés alkalmával fizetendő díjakat az első hitelítésért fizetendő díjakhoz hasonlóan darabonként, az utóbbi díjakkal egyenlő magasság-állapította meg.

— **A vöröskereszt egyet legközelebbi előadása** holnap hétfőn d. u. 1/2 óra körül lesz az I. számú állami óvoda kistermében. Tárty: A bonctan elemei, színes képmagyarázatokkal.

— **Fokozhatjuk-e a műtrágyák valamely ország termésátlagát?** Hogy a műtrágyának nagy termésközlő hatása van, azt minden intelligens törekvő gazda tudja. Ebből azonban nem következik az, hogy amennyiben valamely országban megkezdik a műtrágyázást, azonnal emelkedjen az ország átlagtermése is. Nagy mennyiségű műtrágyát hosszabb időn keresztül kell valamely országnak felhasználnia, hogy annak hatása az országos termésátlagokon meglátszódjon. Ennek illusztrálására Magyarország nem alkalmas, mert mindössze 4—5 év óta használunk számottevő mennyiségű műtrágyát, de még mindig nagyon keveset. Annál inkább meglátszik azonban a műtrágyák termésközlő hatása Németország termésátlagain. Az 1880—1885-i öt éves ciklusban Németországnak 8.20 métermázsza buzatermése volt országos átlagban. Ugyanakkor elhasznált ugyan-csak országos átlagban két, holdanként 3 kg. műtrágyát. Az 1903—07-i öt éves ciklusban 11.41 métermázsza termésátlag volt, s ugyanezen években 107 kg. holdanként országos átlagban. Mig tehát 22 év alatt műtrágya fogyasztása 104 kg.-al emelkedett két holdanként addig országos termésátlag 321 kg.-al. A műtrágyázás tehát igazán nagyon hasznos befektetés volt. Ugyanezen idő alatt nálunk — a hol 1885-ben még nem használtunk műtrágyákat, — csak 30 kg.-al emelkedett két holdanként, a mi eléggé elszomorító dolog.

— **Tüz.** Murafüzésen pénteken délután 4 óra körül Stevanez Mihály udvarán lévő melléképület takarmánnyal és kocsival együtt leégett. Az éber közösgé tisztelőknak köszönhető, hogy nagyobb kár nem történt. A tűz oka — állítólag — gyermekek játékból eredt.

— **Rokkant bál.** A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlésének muraszombati 377. számú fiókpenztára 1913. évi február hó 2-án Muraszombaton, Turk József vendéglője termeiben különalapsa javára világgóstával egybekötött zárkörű táncvigalmat rendez. Beleptídj személyenként 80 fill., családijegy (3 személyre) 1 kor. 60 fillér. Kezdeté este 7 óra körül.

— **Kis kereskedőknek.** Rendkívül cinos mintájú szekrénypapír 100 drbként vegyes színben 1 kor. 60 f.-ért kapható Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombaton.

— **A Divat Újság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyded rész postán való széküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapestben, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számú hában van.

— **Mélnőkök,** építések, vállalkozók stb. szíves figyelmébe. Költségvetési nyomtatvány ügyköl- mint belv. — Továbbá finom vázlatpapiros terkecsben 150 czm. széles, kapható Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombaton.

— **A „Vasmegeyi Napló“ Muraszombaton.** Vármegyénk elterjedt napilapja a „Vasmegeyi Napló“, mely Szombathelyen a Seiler-féle nyomda kiadásában 12 év óta jelenik meg, máfól fogva Balkányi könyvnyomda cég üzletében és utcai árusítójánál állandóan kapható. A lap ára 2 fillér. Ajánljuk a közösgé figyelmébe a fenti lapot, mely a vármegyében előforduló összes eseményeket közli és objektív hangjánál fogva a vármegyében nagy elterjedésnek örvend.

— **Biró Lajos,** Bródi Sándor, Herczeg Ferencz, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor az írók és újságírók színe-jáva írják a legjobban szerkesztett, teljesen független legerjedebb és legnagyobb magyar napi lapot „Az Újság“-ot. Vársárpap: „Asszony“, „Gyermek“, „Automobil“ és „Sport“ mellett. Felelős szerkesztő: Gajári Odón. Szerkesztő-társ: dr. Agai Béla. Előfizetési árak: Egy évre 28 K. Félévre 14 K. Negyed évre 7 K. Egy hónapra 2.40 K. Egyes példány ára ünnepek és vasárnapokon egyformán 10 fillér. Az Újság terjedelme rendszeren 32—36—40 oldal. Vasár- és ünneppapokon 80—100—200—280 oldal. Megrendelő-cím: Az Újság kiadóhivatala, Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 54. szám.

— **A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj Egyet** muraszombati fiókpenztára figyelemzeti tagjait, hogy minden első vasárnapján d. u. 1—3 óráig a Turk József vendéglőjében fizethetik tagilletékeiket. Ugyanakkor vesznek fel új tagokat is.

Abstr. Bei allen Eingaben ist nachstehende Copie. Geschäftszahl A I. 10/13

Geschäftszahl A I. 10/13
5.

Aufforderung an die Erben, Vermächtnisnehmer u. Gläubiger eines Ausländers.

Am 6. Jänner 1913 ist die in Muraszombaton, Eisenburger Comité zuständige ungarische Staatsbürgerin Gabriele Gräfin Apraxin, kgl. ung. Garderiteistersgatten in Wien VII. Neustiftgasse 15, woselbst sie ihren ordentlichen Wohnsitz hatte, mit Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung verstorben.

Gemäss §§ 137, 138 kais. Pat. v. 9. August 1854 R. G. Bl. No. 208 werden alle Erben, Vermächtnisnehmer u. Gläubiger, die oesterreichische Staatsbürger oder hiehländs sich aufhaltende Fremde sind, aufgefordert, ihre Ansprüche an den Nachlass längstens bis 15. März 1913 beim gefertigten Gerichte anzumelden, widrigens der Nachlass ohne Rücksicht auf diese Ansprüche an die ausländische Behörde oder eine von dieser legitimierten Person ausgefolgt werden kann.

Zugleich werden gemäss § 140 kais. Pat. von 9. August 1854 R. G. Bl. No. 208 mit Rücksicht darauf, dass die hiehländs befindlichen Erben um die Vornahme der Verlassenschafts-Abhandlung durch die oesterreichische Gerichtsbehörde ange-sucht haben, die allfälligen auswärtigen Erben u. Vermächtnisnehmer aufgefordert, ihre Ansprüche in der gleichen Frist anzumelden u. bekannt zu geben, dass sie die Abtretung an die ausländische Behörde verlangen, widrigens, wenn letztere nicht selbst die Abtretung verlangt, die Abhandlung hiehländs u. z. mit den sich meldenden Erben allein gepflogen würde.

K. K. Bezirksgericht Neubau Abtheilung I.
Wien, am 16. Jänner 1913.

(Amtsstempel.)

Dr. Heinrich m. p.

— **Vadászoknak**, kirándulóknak nélkülözhetetlen tárgy, az összerakható alumínium ivó pohár. Darabja 40 fillér. Kapható Balkányi Ernő könyv- és papírkereskedésében, Muraszombat.

— **Ügyvéd urak figyelmébe** ajánlom, hogy a május 1-én életbe lépett új törvény értelmében szükséges „Mulasztási ítélet” nyomtatvány nálam raktáron van és tetszés szerinti mennyiségben kapható: Balkányi Ernő papírkereskedésében Muraszombat.

MOZGÓ SZÍNHÁZ

MURASZOMBAT.

Előadás 26-án (vasárnap) és 28-án (kedden)

1. A címzett meghalt. Egy nő elétsora 1848-ban. Nagy dráma 3 felvonásban.
2. Fiminat, amerikai város. Természet u. felvétel. Szünet.
3. A léghajón elcsalt nő. Dráma.
4. Pepi, mint vállalkozó. Vigjáték.
5. Pali, mint tornatanító. Bohózat.

HELYÁRAK: Zárthely 1 korona. I. hely 60 fillér. II. hely 40 fillér. III. hely 20 fillér.

KEZDETE ESTE 8 ÓRAKOR.

Vasárnap délután 3 órakor külön előadás.

Tisztelettel

DITTRICH GUSZTÁV,
tulajdonos.

4456/1912. tlkvsz.

Árverési hirdetés.

A muraszombati kir. járásbíróóság mint telexkvi hatóság közhírré teszi, hogy Olajos Sándor ügyvéd végrehajtónak Zsibrik Ferencz és neje Leposa Katalin végrehajtást szenvedettek elleni 149 kor. 64 fill. tökéletesítés, ennek 1909. nov. 29-től járó 5% kamatai, 58 kor. 29 fill. per. 19 kor. 40 fill. végrehajtási és 18 kor. 30 fill. árverés költségének kielégítése iránti végrehajtásiügyében az kir. járásbíróóság mint telexkvi hatóság területén levő a pálmái 28. sz. tjkvben A 2 sor 73 b hrsz. 32. házszám alatt Zsibrik Ferenc tulajdonán felvett ingatlanra 348 kor., az u. o. 88. sz. tjkvben A I. 1 sor 72 b hrsz. alatt nevezett tulajdonán felvett ingatlanra 20 kor., az u. o. 150. sz. tjkvben A 1 eor 74 2 hrsz. alatt ingatlanból nevezett végrehajtást szenvedők B 1-2. alatti 1/2-ed rész jutalékára 67 kor., és a sűrűházi 162. sz. tjkvben A I. 1 sor 150 hrsz. alatti ingatlanból nevezettek B. 1-2 alatti 1/2-ed rész jutalékára 334 koronában megállapított kiadítási árban az árverés elrendeltetik s arra határnapul

1913. január hó 31-ik napjának

d. e. 10 órája Pálmafa község házához a sűrűházi ingatlanra nézve

1913. január hó 31-ik napjának

délután 2 órája Sűrűháza község házához kiütetik azzal, hogy ezen határnapon a fenti ingatlan a kiadítási ár 1/2-ed illetve 2/3-ad részén alól eladati nem fog.

Bánátpénzüll leteendő a fentebb említett ingatlan kiadítási árának 20%-a.

Árverezni szándékozók tartoznak a hánátpénzt készpénzben vagy ovadékképes értékű apókban a kiküldött kezébe letenni, avagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről szóló elismervény átszolgáltatni és az árverés eredményét beígért legmagasabb összeg után a bánátpén. t 20%-nak megfelelőleg nyomban kiegészíteni.

A vételár 3 egyenlő részletben 3 hónap alatt fizetendő az árverés napjától számított 5% kamatokkal a muraszombati kir. adóhivatalnál.

Árverési hirdetésny kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telexkvi hatóságnál és Pálmafa és Sűrűháza községek házánál megtekinthetők.

Muraszombatban, 1912. novemb. 22. A kir. járásbíróóság mint tlkvi hatóság.

Schweitzer sk. kir. albiró.

A kiadmány hitelül:

Szakonyi Jenő, tlkvszvezető

MEGHÍVÁS.

A MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉNDSES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT

1913. évi február hó 15-én délután 1 órakor

fogja Muraszombatban, az intézet helyiségében megtartatni, melyre a társulat részvényesi azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, miként a közgyűlésre részvényeiket — illetve meghatalmazásaikat — magukkal hozni sziveskedjenek.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlés határozatképességének megállapítása.*)
 2. A közgyűlés jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.
 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, a mérleg előterjesztése és az osztalék megállapítása.
 4. Az igazgatóság- és felügyelő-bizottságnak az 1912. évről adandó végleges felmentés.
 5. Esetleges indítványok tárgyalása.
- Muraszombat, 1913. január hó 25.

Kováts István

elnök-igazgató.

*) Tekintettel arra, hogy a nagyszámú részvények folytán a határozatképesség megállapítására igen sok időbe kerül, felkértenek a t. részvényesek, hogy részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg, február 13-án és 14-én az üzleti órák alatt az intézet pénztárába letenni sziveskedjenek.

T. vendéglősök figyelmébe!

Legjobb minőségű asztali és csemege új és ó borok

mérsékelt árak mellett minden mennyiségben kaphatók

Hely: DELVASMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR épületében

Kalchbrenner és Nádai muraszombati borpinczékben.

ANGOL KIRÁLYI UDVARI TEA

U.K. TEAS

AZ UNITED KINGDOM TEA COMPANY LONDON

A VILÁG LEGJOBB TEÁI!

Főarúsító: FÜRST A. és FIA Muraszombat.

Kérelem az előfizetőinkhez.

Tisztelet előfizetőink!

Lapunk czimszalagján felléőn jeleztük az előfizetés lejártának idejét. Mely tisztelettel kérjük, mindazokat, akik hátralékban vannak, a hátralékos összeget

haladéktalanul

megküldeni, mert ellenkező esetben lapunk küldését kénytelenek leszünk beszüntetni.

Tisztelettel A kiadóhivatal.

A Muraszombati Mezőgazdasági Bank részvénytársaság 1913. február hó 16-án megtartandó közgyűlés elé terjesztendő

Vagyon mérleg-számlája **Tehér**

	Korona	fillér	Korona	fillér	Korona	fillér
Pénztár			31923	11		
Értékpapír			151057	—	600000	—
					158194	*
Küthelyezések:						
Váltókölcsönökben	1485489	63			1224948	17
Jeizálog	491257	65			73373	69
Kezeselt	209184	—			143044	56
Hetibetétre adott előleg kölcsönökben	54900	—			5082	96
Lombard kölcsönökben	2643	35				
Folyószámlai adósnaknál	586019	13	2829493	76	1446449	38
Hátralékos kamat						
Felszerelés teljesen leírva			19213	99	675728	99
					27710	—
					174	—
					48465	15
					4200	—
					70766	34
			3031687	86	3031687	86

*Az idei dotációval 190000 korona emelkedik.

Muraszombat, 1912. december 31-én.

A pénztárért:
Malacsics József s. k.
penztáros.

Antauer József s. k.
ig. tag.

Luthár Károly s. k.
ig. tag.

Dobrai János s. k.
ig. tag.

Siftár István s. k.
ig. tag.

Dzsabán Ferencz s. k.
ig. tag.

Siftár Károly s. k.
ig. tag.

Gróf Bathány Zsigmond s. k.
elnök.

Horváth Lajos s. k.
ig. tag.

dr. Skritecz Mihály s. k.
ig. tag.

Takáts R. István s. k.
alelnök.

Kardos József s. k.
ig. tag.

Vezér József s. k.
ig. tag.

A könyvelésért:
Scheibner Aladár s. k.
főkönyvelő.

ifj. Kühár József s. k.
ig. tag.

Vogler Károly s. k.
ig. tag.

Jelen mérlegszámlát megvizsgáltuk s mindenben helyesnek s a fő- és segédkönyvekkel egyezőnek találtuk.

Muraszombat, 1913. január 23-án.

Czipott Miklós s. k.
f. b. tag.

Csiszár János s. k.
f. b. elnök.

Pécsi Henrik s. k.
f. b. tag.

Pusztai József s. k.
f. b. tag.

Apró hirdetések.

Könyvtár órák. A »Muraszombati Járás-Gazdák Szövetsége«-nek könyvtára nyitva van naponta délelőtt 11–12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán d. u. 2 órakor áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Amerikai szőlővessző Ripária és Göthe No. 9 sima és gyökeres, megszerezhető jutányos nappal mellett a titkári hivatalban és a vaslaki alany telepen.

Más vállalat miatt **bérbeadó** esetleg később **eladó** egy közismert jó menetelű vendéglő, több szálló szobákkal, nagyobb kerthelyiségekkel, épített tekepályával, több mellékhelyiségekkel és egy jó forgalmu mézszárszékkel. Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos:

Kalchbrenner Ferencz,
Stridóvár.

Horgony-Syrup. Sarsaparillae
Vértisztítószer. Üvege 3.00 és 7.50 kor.
Horgony-Liniment. Capsici compos.
A Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalomenyhítő bedörzsölés
meghűlésnél, rheumánál, kövszénknél stb.
Üvege 80, 1.40, 2.- kor.
Horgony-Vas-Albuminat-Tinktúra.
Vérszegénységnek és sápkórnak. — Üvege 1.40 kor.
Belsőre vehető
a legtöbb gyógyszerárúban vagy közvetlenül
RIEHTER dr. az „Arany országnak”-hoz címzett pragai
(1. Elisabethstraße 5) gyógyszerárújától.

Vasvármegye leírása

Több iskola igazgató ur által az elemi II. és III. osztályába bevezettet tankönyv. Ára 20 fillér. Kapható Balkányi Ernő könyv- és papírkereskedésben Muraszombat.

MEGHIVÓ.

A MURASZOMBATI MEZŐGAZDASÁGI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
XIV. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT
1913. évi február hó 16-án délelőtt 11 órakor

az intézet saját helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényesek azzal hivatnak meg, hogy alapszabályaink értelmében részvényeiket — illetve megbízásukat — magukkal hozni szíveskedjenek.

ZÁRGYSOROZAT.

1. A közgyűlés tartamára jegyzőkönyvvezető és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. A közgyűlés határozatképességének megállapítása.
3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság 1912. évi jelentése, a 600.000 kor.-ra felemelt alaptőke tényleges lefizetésének megállapítása, a mérleg előterjesztése és a tiszta nyereségy felosztása iránti határozat.
4. Az igazgatóság- és a felügyelő-bizottság részére 1912. évre a végleges felmentés megadása.
5. Az alapszabályok megfelelő módosítása.
6. A megüresedett igazgatósági tagsági helyek betöltése.
7. Az alapszabályok 13. §-a értelmében beérkezett indítványok tárgyalása.

Muraszombat, 1913. január hó 22-én.

Gróf BATTHYÁNY ZSIGMOND sk.
elnök.

Jegyzet. Az igazgatósági jelentés és zárszámadások a keresk. törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 napon át az intézet helyiségében ki lesznek téve és azok a részvényesek által betekinthetők.

Kivonat az alapszabályokból. 9. §. Minden egyes részvény a közgyűlésen egy szavazatra jogosít. A szavazati jog személyesen vagy más részvényes, mint meghatalmazott által gyakorolható. Harminc szavazatnál többet akár saját részvényei alapján, akár meghatalmazás útján senki sem gyakorolhat.

Szavazati jogát minden nagykoru, önrendelkezési joggal bíró részvényes, akár férfi, akár nő, gyakorolhatja, ha részvényesi minősége a közgyűlést megelőzőleg 3 hónappal a részvénykönyvben igazolva legyen.

Jogi személyek, kiskorúak és gondnokság alatt állók csak törvényes képviselőjük által, habár nem részvényesek is, képviselhetnek, vagy ezeknek a részvényesek sorából választandó meghatalmazottjaik által.

DÉLVASMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZV.-T.
MURASZOMBAT.

Alaptőke
500.000 K./

Betéteket elfogad

Alaptőke
500.000 K.

betéti könyvecskére, folyó- és csekk-számlára a legelőnyösebb kamatozás mellett. A tőkekamat adót az intézet viseli. Nagyobb összegű állandó betétek után

5% kamatot fizet.

Leszámitol üzleti és magán váltókat, kötelezvényeket és mindennemű követeléseket kezesség, telekkönyvi bekebelezés alapján a legjutányosabb feltételek mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra.

Közégi és közkölcsönöket folyósít. Vesz és elad értékpapirokat és idegen pénzeket. Bevált szelvényeket és sorsolt értékpapirokat. Óvadéku értékpapirokat kölcsönöz. Örzésre és kezelésre elfogad értékeket. Elvállalja földbirtokok parcellázását. A bel- és külföld bármely piacára szóló átutalásokat eszközöl.

A takarékpénztári és banküzlet körébe tartozó minden megbízást elfogad.